

UZASADNIENIE

Celem projektu jest zniesienie obowiązku przedstawiania zaświadczeń lub oświadczeń dotyczących udzielonej pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie przez podmioty ubiegające się o taką pomoc, jaki obecnie ciąży na nich zgodnie z art. 37 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 468), zwanej dalej „ustawą o pomocy”. Zniesienie tego obowiązku jest powiązane z zapewnieniem dostępności do informacji o pomocy o charakterze *de minimis*, jaka została udzielona danemu podmiotowi, w rejestrach publicznych. Gromadzenie takich informacji w rejestrze pozwoli na zweryfikowanie dopuszczalności udzielenia danemu podmiotowi pomocy o charakterze *de minimis* w ramach limitu wielkości tej pomocy bez konieczności indywidualnego wykazywania przy każdorazowym ubieganiu się o pomoc zakresu tego limitu przysługującego danemu podmiotowi.

Limity wielkości pomocy o charakterze *de minimis* są obecnie określone w szczególności w przepisach:

- 1) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1408/2013”;
- 2) rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 717/2014”;
- 3) rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023), zwanego dalej „rozporządzeniem 2023/2831”.

W przypadku pomocy *de minimis* w sektorze rolnym całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 50 000 euro w okresie 3 lat, w przypadku pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa – 30 000 euro w okresie 3 lat podatkowych (z możliwym podwyższeniem limitu do 40 000 euro), a w przypadku pomocy *de minimis* w pozostałych sektorach – 300 000 euro

w okresie 3 lat¹⁾. Zgodnie z przepisami ww. rozporządzeń unijnych pomoc publiczna nie może być udzielona jako pomoc *de minimis*, jeżeli jej udzielenie spowodowałoby, choćby w części, przekroczenie powyższych limitów. Nie oznacza to automatycznej niedopuszczalności udzielenia takiej pomocy publicznej – z punktu widzenia prawa Unii Europejskiej taka pomoc nie korzysta jedynie z wyłączenia obowiązku notyfikacji pomocy w ramach pomocy o charakterze *de minimis* – jednak podstawa udzielenia pomocy publicznej o innym charakterze (np. pomocy regionalnej czy pomocy publicznej podlegającej indywidualnej notyfikacji Komisji Europejskiej) musiałby być w danym przypadku określona w ustawie przewidującej udzielanie takiego wsparcia przedsiębiorcom lub innym beneficjentom.

Konieczność przestrzegania limitów pomocy *de minimis* skutkuje koniecznością zweryfikowania przez podmiot udzielający pomocy – przed jej udzieleniem – czy w danym przypadku udzielenie pomocy nie spowoduje przekroczenia danego limitu. W przypadku pomocy *de minimis* w sektorach rolnym oraz rybołówstwa i akwakultury dodatkowo niezbędne jest zweryfikowanie nieprzekroczenia limitów krajowych ustalonych w ww. rozporządzeniach dla każdego państwa członkowskiego. Należy podkreślić, że konsekwencje przekroczenia limitu pomocy *de minimis* obciążają przede wszystkim podmiot, któremu taka pomoc została udzielona. Pomoc udzielona niezgodnie z zasadami rynku wewnętrznego, co do której Komisja Europejska wydała decyzję o obowiązku zwrotu, podlega bowiem zwrotowi wraz z odsetkami. Wydanie takiej decyzji stanowi też negatywną przesłankę udzielenia innej pomocy publicznej. Dlatego też podmiot ubiegający się o pomoc o charakterze *de minimis* jest obecnie zobowiązany do przedstawiania wraz z wnioskiem o udzielenie takiej pomocy wszystkich zaświadczeń o pomocy *de minimis* oraz pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w okresie ostatnich 3 lat (zaświadczenia takie są wydawane z urzędu przez podmiot udzielający pomocy na podstawie art. 5 ustawy o pomocy), albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

Obowiązek uzyskiwania przed przyznaniem pomocy oświadczeń o innej pomocy *de minimis* jest nałożony na państwa członkowskie w przepisach ww. rozporządzeń unijnych. Równocześnie jednak przepisy te wyłączają ten obowiązek w sytuacji, gdy informacje o udzielonej przez państwo członkowskie pomocy *de minimis* są rejestrowane w centralnym rejestrze na poziomie krajowym lub unijnym, a w przypadku pomocy w sektorze rybołówstwa i akwakultury – gdy państwo członkowskie ustanowiło taki centralny rejestr pomocy *de*

¹⁾ Wyższy limit jest określony w przypadku pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.

minimis, a informacje zawarte w takim centralnym rejestrze obejmują trzyletni okres, dla którego ustalony został dany limit pomocy *de minimis*. Ustanowienie takiego centralnego rejestru pozwala zatem na zniesienie wymogu indywidualnego wykazywania, przy każdorazowym ubieganiu się o pomoc, zakresu tego limitu przysługującego danemu podmiotowi.

Projekt przewiduje wprowadzenie w ustawie o pomocy, w dodawanym art. 39a tej ustawy, regulacji stanowiącej podstawę prawną do prowadzenia centralnych rejestrów pomocy publicznej zawierających również informacje o pomocy o charakterze *de minimis* udzielonej w całym kraju przez wszystkie podmioty udzielające pomocy. Rejestr taki będzie prowadzony odrębnie dla pomocy publicznej (w tym *de minimis*) w rolnictwie lub rybołówstwie oraz dla pomocy publicznej (w tym *de minimis*) w pozostałych sektorach. Zgodnie bowiem z art. 31 ust. 2 ustawy o pomocy kompetencje organu monitorującego pomoc publiczną w Polsce są przypisane dwóm organom, tj. ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanemu dalej „Prezesem Urzędu”, w zakresie pomocy publicznej w pozostałych sektorach. Tym organom monitorującym podmioty udzielające pomocy składają, na podstawie art. 32 ust. 1 i art. 32a ust. 1 ustawy o pomocy, sprawozdania o udzielonej pomocy albo informacje o nieudzieleniu pomocy w danym okresie sprawozdawczym. Składane sprawozdania i informacje, których szczegółowy zakres określają przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 35 ustawy o pomocy, są podstawą do pozyskania przez organy monitorujące całości informacji o udzielonej każdemu podmiotowi pomocy publicznej, w tym pomocy *de minimis*, będą zatem stanowić źródło danych objętych centralnymi rejestrami pomocy publicznej. Sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej są składane w postaci elektronicznej (art. 32 ust. 10 i art. 32a ust. 3 ustawy o pomocy), co pozwala na przetwarzanie zawartych w nich informacji w informatycznych bazach danych.

Organy monitorujące już obecnie rejestrują przekazywane w składanych sprawozdaniach dane o udzielonej pomocy publicznej, w tym pomocy o charakterze *de minimis*, w dostępnych bazach danych, tj. w bazie SRPP – Systemie Rejestracji Pomocy Publicznej, zawierającej informacje o pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie oraz w bazie SUDOP – Systemie Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej, zawierającej informacje o pozostałej pomocy *de minimis* udzielonej danemu beneficjentowi. Projektowane rozwiązanie przewidujące prowadzenie przez organy monitorujące odrębnych centralnych rejestrów pomocy publicznej obejmujących informacje zawarte w przekazywanych danemu organowi

monitorującemu sprawozdaniach o udzielonej pomocy pozwala na wykorzystanie w celu wykonania tego obowiązku już prowadzonych dostępnych baz danych, bez konieczności wyodrębniania z nich rejestrów obejmujących wyłącznie informacje o pomocy o charakterze *de minimis*. Równocześnie w przepisach dostosowujących i końcowych projektowanej ustawy wprowadza się dodatkowy okres – od dnia wejścia w życie dodawanego art. 39a ustawy o pomocy (po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy) do dnia 1 stycznia 2027 r. – pozwalający na zapewnienie podmiotom udzielającym pomocy pełnej dostępności do informacji zawartych w centralnych rejestrach pomocy publicznej i wprowadzenie dostosowań technicznych, jakie mogą okazać się niezbędne dla zapewnienia pełnej funkcjonalności rejestrów.

Projektowane przepisy dodawanego art. 39a ustawy o pomocy przewidują również:

- 1) zapewnienie aktualizacji danych zgromadzonych w centralnych rejestrach pomocy publicznej przez organ monitorujący, który prowadzi dany rejestr (ust. 3) – jedynie jednak w zakresie, w jakim konieczność takiej aktualizacji wynika z informacji otrzymanych przez dany organ monitorujący od podmiotów udzielających pomocy na podstawie art. 33 ust. 1–3 ustawy o pomocy albo z informacji otrzymanych od beneficjentów pomocy na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy o pomocy; powyższe regulacje obligują podmioty udzielające pomocy oraz beneficjentów pomocy do udzielania Prezesowi Urzędu albo ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa – na ich żądanie – informacji dotyczących pomocy publicznej odpowiednio udzielonej przez dany podmiot albo dotyczącej danego beneficjenta;
- 2) uregulowanie okresu przechowywania danych w centralnych rejestrach pomocy publicznej (ust. 4) – przyjęty okres 10 lat od dnia udzielenia pomocy wynika z przepisów art. 6 ust. 3 rozporządzenia nr 1408/2013, art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 717/2014 oraz art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2023/2831, które wymagają przechowywania przez taki okres rejestrowanych informacji o pomocy *de minimis* (w przypadku pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury wymagany okres przechowywania obejmuje 10 lat podatkowych od dnia udzielenia pomocy);
- 3) uregulowanie kwestii udostępniania podmiotom udzielającym pomocy danych zgromadzonych w centralnych rejestrach pomocy publicznej (ust. 5–7) – zakres i sposób tego udostępniania w przypadku pomocy o charakterze *de minimis* musi umożliwiać podmiotom udzielającym pomocy przestrzeganie ustanowionych limitów takiej pomocy; projekt przewiduje zatem udostępnianie tym podmiotom danych zgromadzonych w rejestrach drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony dany rejestr, przez udzielenie (w zakresie dostępności do danych określonej

w projektowanym art. 39a ust. 5 ustawy o pomocy) dostępu do prowadzonego rejestru; taki sposób udostępniania danych pozwala na bezpośrednie uzyskiwanie przez podmiot udzielający pomocy informacji zgromadzonych w danym rejestrze, wynikających ze sprawozdań o udzielonej pomocy złożonych także przez inne takie podmioty, w możliwie pełnym zakresie pozwalającym na ustalenie wykorzystanego już przez danego beneficjenta limitu pomocy *de minimis* oraz wykorzystanego krajowego limitu pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie oraz na zweryfikowanie warunków udzielenia pomocy publicznej innej niż pomoc o charakterze *de minimis*;

- 4) powiązanie udzielenia podmiotom udzielającym pomocy dostępu do centralnych rejestrów pomocy publicznej z udzieleniem tym podmiotom dostępu do aplikacji, za pomocą której dany podmiot składa sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej (ust. 7 i 8) – obowiązujące przepisy art. 32 i art. 32a ustawy o pomocy regulują już kwestię udostępniania przez organy monitorujące podmiotom udzielającym pomocy aplikacji służących do składania sprawozdań o udzielonej pomocy; udzielenie dostępu do tych aplikacji wymaga wystąpienia do organu monitorującego z wnioskiem identyfikującym dany podmiot udzielający pomocy i wyznaczonego użytkownika aplikacji oraz przekazania temu podmiotowi danych dostępowych do aplikacji (loginu i hasła dostępu); biorąc pod uwagę tożsamość podmiotów, którym ma być zapewniony dostęp zarówno do aplikacji służących do sprawozdawczości w zakresie pomocy publicznej, jak i dostęp do rejestrów zawierających informacje niezbędne na etapie udzielania pomocy, proponuje się, aby udzielony dostęp do aplikacji sprawozdawczej skutkował równoczesnym dostępem do rejestru; w przepisach dostosowujących projektu reguluje się w tym zakresie sytuację podmiotów udzielających pomocy, którym dostępu do aplikacji sprawozdawczej udzielono przed wejściem w życie przepisów dodawanego art. 39a ustawy o pomocy; natomiast udzielanie dostępu do rejestru podmiotom udzielającym pomocy, które nie mają udzielonego dostępu do danej aplikacji sprawozdawczej, gdyż nie składają danych sprawozdań, będzie następować na takich samych warunkach, jak udzielanie dostępu do danej aplikacji sprawozdawczej.

Należy równocześnie zauważyć, że przepisy rozporządzenia nr 1408/2013 oraz rozporządzenia 2023/2831 wymagają, aby sposób utworzenia centralnego rejestru zakładał łatwy publiczny dostęp do zawartych w nim informacji przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z przepisami Unii dotyczącymi ochrony danych, w tym w razie potrzeby przez pseudonimizację konkretnych wpisów. Tym samym zakres dostępu do danych gromadzonych

w centralnych rejestrach pomocy publicznej może być zróżnicowany, gdyż w przypadku podmiotów udzielających pomocy dostęp ten nie będzie ograniczony ze względu na ochronę danych osobowych – przetwarzanie przez te podmioty takich danych jest niezbędne dla zapewnienia zgodności z prawem udzielenia danej pomocy.

W konsekwencji umocowania w systemie prawa centralnych rejestrów pomocy publicznej nastąpi zniesienie obowiązku przedstawiania podmiotowi udzielającemu pomocy wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy o charakterze *de minimis* zaświadczeń lub oświadczeń dotyczących udzielonej pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie przez podmiot ubiegający się o taką pomoc (uchylenie art. 37 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy oraz zmiany dostosowujące w art. 37 ust. 5a, 5b, 7 i 8 tej ustawy). Zniesienie tego obowiązku nastąpi z dniem 1 stycznia 2027 r. Do tego dnia nastąpi, zgodnie z przepisami dostosowującymi projektu, uzupełnienie centralnych rejestrów pomocy publicznej o dane o pomocy o charakterze *de minimis* udzielonej w latach 2024–2026 – w zakresie, w jakim takie uzupełnienie okaże się niezbędne. Zapewni to objęcie rejestrami, na dzień 1 stycznia 2027 r., okresu ostatnich 3 lat udzielania pomocy o charakterze *de minimis*, co umożliwi weryfikację wykorzystania ustalonego dla takiego okresu limitu takiej pomocy od pierwszego dnia okresu obowiązywania zmienionych regulacji art. 37 ustawy o pomocy. Jest to również wymagane przepisami rozporządzenia nr 1408/2013 oraz rozporządzenia 2023/2831 dla zniesienia obowiązku uzyskiwania przed przyznaniem pomocy oświadczeń o innej pomocy *de minimis* nałożonego na państwa członkowskie.

Projekt nie obejmuje zniesienia określonego w art. 5 ustawy o pomocy obowiązku wydawania z urzędu beneficjentom pomocy przez podmioty jej udzielające zaświadczeń stwierdzających, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą *de minimis* albo pomocą *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie. Posiadanie takich zaświadczeń jest istotne dla beneficjentów pomocy, w szczególności pozwala na weryfikację danych dostępnych w centralnych rejestrach pomocy publicznej. Zaświadczenia są wydawane, co do zasady, w dniu udzielenia pomocy, natomiast podmioty udzielające pomocy mają określony czas (obecnie – zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 35 ustawy o pomocy – 7 dni) od dnia udzielenia pomocy *de minimis* na złożenie sprawozdania o jej udzieleniu, a dopiero po jego złożeniu zawarte w nim informacje mogą być dostępne w rejestrach. Należy przy tym zauważyć, że termin rejestrowania informacji o udzielonej pomocy *de minimis* określony w przepisach rozporządzenia nr 1408/2013 oraz rozporządzenia 2023/2831 wynosi 20 dni roboczych od dnia udzielenia pomocy. Zatem to uzyskane zaświadczenia pozwalają

beneficjentowi pomocy ustalić najbardziej aktualny wymiar wykorzystania przez niego limitu pomocy *de minimis*, i podjąć decyzję co do złożenia wniosku o kolejną pomoc *de minimis*, a w konsekwencji uniknąć negatywnych dla niego konsekwencji wynikających z ewentualnego udzielenia mu pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem.

Skutki zniesienia obowiązku przedstawiania podmiotowi udzielającemu pomocy wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy o charakterze *de minimis* zaświadczeń lub oświadczeń dotyczących udzielonej pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie przez podmiot ubiegający się o taką pomoc (uchylenie art. 37 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy) dotyczą wszystkich przypadków udzielania pomocy o takim charakterze – nie tylko udzielania jej na podstawie ustaw zmienianych w art. 2–15 projektu. Zmieniana ustawa o pomocy nie stanowi materialnej podstawy udzielania pomocy publicznej, natomiast określa ogólne warunki jej udzielania na podstawie odrębnych ustaw. W każdym przypadku, gdy ustawa zawiera podstawę prawną do udzielania pomocy o charakterze *de minimis*, przy ubieganiu się o taką pomoc mają zastosowanie ogólne przepisy art. 37 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy – bez względu na to, czy zostały w danej ustawie przywołane. W wielu ustawach stanowiących podstawę udzielania pomocy o charakterze *de minimis* takie odesłania nie występują. Przykładowo ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1194) przewiduje w art. 55d możliwość udzielania ulg w spłacie należności Urzędu Dozoru Technicznego, które stanowią pomoc *de minimis* albo pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis* i nie reguluje trybu ubiegania się o takie ulgi. Podobne rozwiązanie przewiduje ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.), której art. 67b § 1 pkt 2 stanowi podstawę udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych stanowiących pomoc *de minimis*. Innym przykładem jest ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 83, z późn. zm.), która wprowadza w art. 16 reguluje tryb ubiegania się pracodawcy o udzielaną jako pomoc *de minimis* refundację części wynagrodzenia wypłaconego skierowanej do pracy osobie, która była objęta wsparciem na podstawie tej ustawy – ale w zakresie związanym z wykazaniem warunków udzielenia pomocy *de minimis* również ogólnie odsyła do zasad określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis*. Powyższa grupa ustaw nie wymaga zmiany – od dnia 1 stycznia 2027 r. przy ubieganiu się o pomoc udzielaną na ich podstawie będą miały zastosowanie zmienione przepisy ustawy o pomocy.

Natomiast w przypadku ustaw, które odrębnie formułują tożsamy do określonego w uchylanych przepisach art. 37 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy, obowiązek wykazywania otrzymanej pomocy *de minimis* przy ubieganiu się o pomoc o takim charakterze na podstawie przepisów tych ustaw, niezbędne jest wprowadzenie zmian dostosowujących. Wprowadzane zmiany dostosowujące polegają na zniesieniu określonego w danej ustawie obowiązku zarówno w przypadkach, gdy regulacja danej ustawy jedynie odsyła do regulacji art. 37 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy, jak i w przypadkach, gdy regulacja danej ustawy modyfikuje określony w tych przepisach obowiązek. Występujące w systemie prawa modyfikacje polegają w szczególności na zastąpieniu określonego w art. 37 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy obowiązku przedstawiania zaświadczeń albo oświadczeń (stosownie do wyboru wnioskodawcy) o otrzymanej pomocy o charakterze *de minimis* jednolitym obowiązkiem złożenia oświadczenia o otrzymanej pomocy o charakterze *de minimis*, w tym pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wobec projektowanego wprowadzenia możliwości weryfikacji limitu udzielonej pomocy o charakterze *de minimis* w centralnych rejestrach pomocy publicznej oraz zniesienia ogólnego obowiązku przedstawiania zaświadczeń albo oświadczeń utrzymanie w systemie prawa szczególnych regulacji określających tożsamy bądź podobny obowiązek nie znajduje uzasadnienia.

Dostosowaniem polegającym na zniesieniu obowiązku przedstawienia oświadczenia o otrzymanej pomocy o charakterze *de minimis*, w tym składanego pod rygorem odpowiedzialności karnej, objęto w projekcie następujące ustawy:

- 1) ustawę z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 184), która w art. 16b formułuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o rekompensatę z budżetu państwa w związku z zarządzeniem czasowego zawieszenia ruchu na przejściu granicznym;
- 2) ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2025 r. poz. 433, z późn. zm.), która w art. 23a formułuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o pomoc związaną z objęciem wierzytelności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych układem w postępowaniu restrukturyzacyjnym (bez zmian zachowano natomiast ujęty w zmienianych przepisach tej ustawy wymóg złożenia oświadczenia o wielkości pomocy wnioskowanej);
- 3) ustawę z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 1694), która w art. 8 i art. 18 formułuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o wypłatę świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy lub

dofinansowania kosztów szkoleń pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy.

Dostosowaniem polegającym na uchyleniu przepisów powołujących (przez odesłanie bądź powtórzenie) obowiązek przedstawienia zaświadczeń lub oświadczeń o otrzymanej pomocy o charakterze *de minimis* określony w art. 37 ustawy o pomocy objęto w projekcie następujące ustawy:

- 1) ustawę z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 826), która w art. 24 powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o wsparcie określonych przedsięwzięć ze środków Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (należy zauważyć, że takie powołanie nie występuje w przypadku ubiegania się o pomoc *de minimis*, jaką stanowi obniżenie ceny sprzedaży nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków na podstawie art. 30 ust. 4 i 4a tej ustawy);
- 2) ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.), która w art. 36d powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za jeden miesiąc w roku kalendarzowym, o którym mowa w art. 17a tej ustawy. Należy przy tym zauważyć, że ujęte w uchylanym art. 36d ust. 2 pkt 4 tej ustawy (obok zaświadczeń) oświadczenia o wielkości pomocy *de minimis* albo o nieotrzymaniu takiej pomocy zostały objęte w ust. 3 tego artykułu wymogiem złożenia pod rygorem odpowiedzialności karnej – zakres tego wymogu dostosowano zatem do projektowanego uchylenia obowiązku składania tych oświadczeń;
- 3) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363), która w art. 27a i art. 39a powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o ulgę w spłacie wierzytelności Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz przejętych przez nią wierzytelności Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa;
- 4) ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2025 r. poz. 1419), która w art. 9d, art. 11n, art. 13 i art. 14 powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o przyznanie premii powodziowej, grantu OZE, premii termomodernizacyjnej wraz z grantem termomodernizacyjnym lub premii remontowej stanowiących część instrumentów wsparcia przedsięwzięć niskoemisyjnych, termomodernizacyjnych i remontowych (należy zauważyć, że wnioski o przyznanie grantu OZE i wnioski o przyznanie premii

termomodernizacyjnej wraz z grantem termomodernizacyjnym mogą być aktualnie składane do 30 czerwca 2026 r.);

- 5) ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2025 r. poz. 809), która w art. 4a powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o zwolnienie ze stosowania określonych przepisów tej ustawy (m.in. przepisów w zakresie osiągania wymaganych poziomów zbierania, w tym dotyczących opłaty produktowej, organizowania i finansowania zbierania, przetwarzania, recyklingu i unieszkodliwiania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów) przez podmioty wprowadzające do obrotu baterie lub akumulatory o nieznaczej łącznej masie;
- 6) ustawę z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2025 r. poz. 870), która w art. 7 powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o zwolnienie ze stosowania określonych przepisów tej ustawy (m.in. przepisów w zakresie uzyskania wymaganych poziomów recyklingu odpadów opakowaniowych, udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu, poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych, wnoszenia opłaty produktowej) przez podmioty wprowadzające do obrotu produkty w opakowaniach o nieznaczej łącznej masie opakowań;
- 7) ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 573), która w art. 15 i art. 76 powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o zwolnienie z obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych albo o zwolnienie z opłaty produktowej przez podmioty wprowadzające do obrotu sprzęt elektryczny lub elektroniczny odpowiednio o nieznaczej wartości albo nieznaczej łącznej masie;
- 8) ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.), która w art. 122 powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników, z którymi zawarto umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 9) ustawę z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 9), która w art. 23 powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o bonifikatę (umorzenie niezapłaconej części rozłożonej na raty ceny nieruchomości przypadającej na właściciela lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego jednorodzinnego, w którym nie wyodrębniono lokalu, objętych inwestycją mieszkaniową realizowaną z wykorzystaniem tej nieruchomości);

- 10) ustawę z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 308), która w art. 12 powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o rekompensatę dla producenta rolnego, który nie otrzymał zapłaty za wyprodukowane przez niego produkty rolne zbyte podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny;
- 11) ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.), która w art. 138 powołuje taki obowiązek w przypadku ubiegania się o organizowanie prac interwencyjnych albo robót publicznych, w ramach których refundowana jest część kosztów poniesionych na wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia skierowanych bezrobotnych (należy zauważyć, że takie powołanie nie występuje w innych przypadkach ubiegania się o pomoc *de minimis* na podstawie tej ustawy, np. zgodnie z jej art. 189, art. 233 czy art. 247).

Nie objęto natomiast analogiczną zmianą ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2025 r. poz. 204), gdyż po wejściu w życie projektowanej ustawy (1 stycznia 2027 r.) nie będzie już udzielana „nowa” pomoc na podstawie tej ustawy.

Wprowadzane projektem zmiany przepisów materialnych ustawy o pomocy oraz pozostałych ustaw nie skutkują zmianą przepisów upoważniających do wydania aktów wykonawczych na podstawie tych ustaw. W przypadkach, w których dotychczasowy wymóg złożenia zaświadczeń lub oświadczeń dotyczących otrzymanej pomocy *de minimis* jest uwzględniany w treści aktów wykonawczych, w szczególności w określanych w nich wzorach wniosków o udzielenie danego wsparcia stanowiącego pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, niezbędne będzie dostosowanie tych aktów wykonawczych do zmienionych regulacji ustaw przez stosowną zmianę tych aktów. Zmiana wymaganego zakresu treści wniosku o udzielenie danego wsparcia nie stanowi jednak zmiany zakresu upoważnienia ustawowego do określenia w akcie wykonawczym wzoru takiego wniosku. Odpowiedniego dostosowania mogą wymagać także systemy teleinformatyczne wykorzystywane do przyjmowania wniosków o udzielenie pomocy o charakterze *de minimis* (taki system jest np. wykorzystywany do składania wniosków o zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za jeden miesiąc w roku kalendarzowym, o którym mowa w art. 17a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – zgodnie z art. 36d ust. 4 tej ustawy). Przewiduje się, że zarówno wprowadzenie niezbędnych zmian aktów wykonawczych, jak i dostosowanie systemów teleinformatycznych nastąpi w okresie *vacatio legis* projektowanej ustawy (zakłada się, że okres ten obejmie co najmniej 6 miesięcy).

Zgodnie z regulacją przejściową projektu proponuje się zastosowanie przepisów dotychczasowych do wniosków o udzielenie pomocy o charakterze *de minimis*, w przypadku gdy taki wniosek został złożony przed dniem 1 stycznia 2027 r. i nie został przed tym dniem rozpatrzony. Przedstawione wraz z tym wnioskiem zaświadczenia lub oświadczenia, wymagane zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu składania wniosku, nie będą zatem wymagały zwrócenia wnioskodawcy. Natomiast jeżeli takie zaświadczenia lub oświadczenia nie zostały złożone, nie będzie to stanowić braku formalnego wniosku i podmiot udzielający pomocy nie będzie występował o uzupełnienie wniosku w tym zakresie. Wystosowane już i jeszcze niewykonane wezwania do uzupełnienia wniosku staną się bezskuteczne. Projektowana regulacja przejściowa dotyczy wszystkich przypadków ubiegania się o pomoc o charakterze *de minimis* zarówno na podstawie ustaw zmienianych w art. 2–15 projektu, jak i na podstawie innych ustaw, bez względu na rodzaj wsparcia (rekompensata, ulga, zwolnienie, dotacja, itp.), a tym samym bez względu na nazwę wniosku o jego udzielenie. W każdym przypadku udzielania danego wsparcia jako pomocy *de minimis* lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie składany wniosek jest równocześnie wnioskiem o udzielenie pomocy o charakterze *de minimis*.

Termin wejścia w życie ustawy wyznaczono na 1 stycznia 2027 r. – z tym dniem wejdą w życie zmiany art. 37 ustawy o pomocy oraz zmiany pozostałych ustaw zmienianych projektowaną ustawą skutkujące zniesieniem obowiązku przedstawiania wraz z wnioskiem o pomoc o charakterze *de minimis* zaświadczeń albo oświadczeń dotyczących otrzymanej pomocy oraz powiązany z tymi zmianami przepis przejściowy rozstrzygający sytuacje wniosków złożonych i nierozpatrzonych. Natomiast wcześniej – po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia – wejdą w życie przepisy dodawanego art. 39a ustawy o pomocy stanowiące podstawę prowadzenia rejestrów pomocy publicznej oraz przepisy dostosowujące, co umożliwi rozpoczęcie procesu zapewnienia pełnej funkcjonalności tych rejestrów w zakresie dostępności danych o pomocy o charakterze *de minimis*. Przewiduje się, że wejście w życie tych regulacji nastąpi najpóźniej w II kwartale 2026 r., co pozwoli na zakończenie tego procesu do dnia 1 stycznia 2027 r., tj. do dnia zniesienia obowiązku indywidualnego dokumentowania wielkości przysługującego limitu pomocy *de minimis* każdorazowo przy ubieganiu się o taką pomoc. Od tego dnia weryfikacja przestrzegania limitów pomocy *de minimis* będzie prowadzona z wykorzystaniem dostępnych rejestrów pomocy publicznej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zawarte w projekcie regulacje wpłyną na działalność przedsiębiorców, w tym mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, przez ograniczenie zakresu dokumentów, których złożenie jest wymagane przy ubieganiu się przez przedsiębiorców o pomoc o charakterze *de minimis*, a tym samym – przez zmniejszenie obciążeń regulacyjnych przedsiębiorców.

Projekt nie określa wymogów nakładanych na usługodawców, podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt ustawy został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.